

ΕΡΩΤΗΣΗ

Αθήνα, 22/12/2025

Του: Βιλιάρδου Βασιλείου, Βουλευτή Β1 Βορείου Τομέα Αθηνών

ΠΡΟΣ: Τον κ. Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

ΘΕΜΑ: «Επαναδραστηριοποίηση της Αγροτικής Τράπεζας της Ελλάδος με βάση τα στοιχεία ισολογισμού της που είναι υπό ειδική διαχείριση στο ΤΧΣ και των μετοχών που κατέχει το Δημόσιο»

Κύριε Υπουργέ,

Η Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος αποτελεί ένα ιστορικό πιστωτικό ίδρυμα, που ιδρύθηκε το 1929, με σκοπό την παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών στον κρίσιμο για την οικονομία και την εθνική ασφάλεια πρωτογενή τομέα. Όμως, ουσιαστικά, έπαψε να λειτουργεί το 2012, όταν παραχωρήθηκε μέρος της στην Τράπεζα της Ελλάδος, ενώ ένα άλλο μέρος της στο ΤΧΣ για ειδική εκκαθάριση. Το πρώτο τμήμα περιελάμβανε ενήμερα δάνεια, δίκτυο καταστημάτων, καταθέσεις 15 δις € και πάγια και ονομάστηκε «καλό μέρος». Το δεύτερο τμήμα («κακό μέρος») περιελάμβανε μεταξύ άλλων δάνεια σε καθυστέρηση του αγροτικού τομέα αλλά και κάποιες συμμετοχές, που στην πορεία απαξιώθηκαν, όπως αυτή της Ελληνικής Βιομηχανίας Ζάχαρης, όπου τα πάγια της όμως είχαν μεταφερθεί στην Τράπεζα Πειραιώς. Παράλληλα, ανακλήθηκε τότε και η άδεια της Αγροτικής Τράπεζας από την Τράπεζα της Ελλάδος. Ήταν μια πραγματικά καταστροφική μνημονιακή ρύθμιση, που τελικά επιβάρυνε τον πρωτογενή τομέα, αφού μειώθηκε η δανειοδότηση αλλά σταδιακά και το δίκτυο καταστημάτων στην επαρχία.

Ενδεικτικά, τα υπόλοιπα δανείων προς τον πρωτογενή τομέα από 3,9 δις ευρώ το 2009 είχαν μειωθεί στο τέλος του 2021 σε 1,1 δις €, σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα στατιστικά στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδας (Ανάλυση χρηματοδότησης μη χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων εσωτερικού κατά κλάδο δραστηριότητας από τα εγχώρια ΝΧΙ). Τα δάνεια σε καθυστέρηση του πρωτογενούς τομέα που υπήχθησαν το 2012 στο ΤΧΣ από την ΑΤΕ και άλλες τράπεζες εκτιμώνται σήμερα σε 2,5 δις. € και αφορούν περίπου 21.000 οφειλέτες αγρότες και 700 αγροτικούς συνεταιρισμούς (<https://www.agrotypos.gr/chrima/trapezes-alla-chrimatodotika-me-fa/ta-kokkina-daneia-agroton-kai-synetairismon-stin-quant>).

Μετά την ψήφιση του Ν. 5184/2025 που περιλαμβάνει διατάξεις για τη ρύθμιση δανείων σε καθυστέρηση του αγροτικού τομέα, η ΡQH (ειδικός εκκαθαριστής της Αγροτικής Τράπεζας, όπως και άλλων τραπεζών) ανέθεσε τη διαχείριση απαιτήσεων από αγροτικά δάνεια και αγροτικούς συνεταιρισμούς στη συνδεδεμένη εταιρία «QUANT MASTER SERVICER ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.Δ.Α.Δ.Π.» <https://www.qquant.gr/nea/anathesi-diaxeirisis-apo-tin-pqh>. Έως τώρα, όμως, δεν υπάρχει πληροφόρηση για τις παραμέτρους ρύθμισης των δανείων αυτών. Παράλληλα, η τέως Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος εμφανίζεται ως νομικό πρόσωπο στο μετοχολόγιο του Ελληνικού Δημοσίου με λογιστική αξία μετοχικού κεφαλαίου 1.050.573.329,40 € εκ των οποίων το Δημόσιο κατέχει το 92,68%. Η μοναδική εν ενεργεία τράπεζα που ανήκει άμεσα στο Δημόσιο (εξαιρουμένων των όποιων συμμετοχών μέσω του ΤΧΣ) είναι η Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα Α.Ε, η οποία εμφανίζεται με λογιστική αξία Μετοχικού Κεφαλαίου 478.433.200 €, όπου το Δημόσιο κατέχει το 100%. Και τα δυο αυτά

στοιχεία αναφέρονται στην Εισηγητική Έκθεση του Προϋπολογισμού 2026 (Πίνακας 5.11). Συνεπώς, η ΕΑΤ είναι πολύ μικρού μεγέθους, τόσο σε σύγκριση με την τέως Αγροτική Τράπεζα αλλά και γενικά.

Πιστεύουμε ότι για την ανάπτυξη του πρωτογενούς τομέα είναι κρίσιμο να υπάρξει ένα εξειδικευμένο πιστωτικό ίδρυμα ειδικά στην επαρχία με σημαντική κεφαλαιακή βάση, έτσι ώστε και να εξυγιανθούν τα δάνεια σε καθυστέρηση, τα οποία θα πρέπει να ρυθμιστούν και αναχρηματοδοτηθούν, αλλά και να δοθούν επιπλέον κεφάλαια για τον εκμοντερνισμό του πρωτογενούς τομέα και την ανάπτυξή του. Έτσι, θα στηριχθεί η επαρχία αλλά και η οικονομία μέσω των εξαγωγών και της μείωσης των εισαγωγών αλλά και η εθνική ασφάλεια μέσω της εξασφάλισης τροφικής ασφάλειας και επάρκειας. Παράλληλα, η αύξηση του αριθμού των τραπεζών θα αυξήσει την κυκλοφορία του χρήματος με όφελος για την οικονομία και τον ανταγωνισμό, αποκαθιστώντας το καταστροφικό λάθος των μνημονιακών ρυθμίσεων της συγκέντρωσης της τραπεζικής αγοράς σε ένα καρτέλ λίγων τραπεζών.

Σημειώνεται ότι το ΤΧΣ, σύμφωνα με τις πιο πρόσφατες οικονομικές καταστάσεις της 30/9/24, είχε καταβάλει για τα στοιχεία του ισολογισμού της Αγροτικής Τράπεζας που ανέλαβε (δηλαδή δανείων σε καθυστέρηση, υποχρεώσεων πλην καταθέσεων και παγίων) 7,47 δις € (ονομάζεται χρηματοδοτικό κενό «funding gap»), είχε απωλέσει 6,48 δις €, είχε εισπράξει 579 εκατ € και ανέμενε να ανακτήσει ακόμα 407,4 εκατομμύρια €. Συνεπώς, θα μπορούσε να αναληφθεί το σύνολο αυτής της περιουσίας προς 407,4 εκατομμυρίων € (συμπεριλαμβανομένων των δανείων σε καθυστέρηση) χωρίς επιπλέον ζημία του Δημοσίου από αυτή που έχει ήδη επιβαρυνθεί από τις ανακεφαλαιοποιήσεις των τραπεζών και την αποτυχημένη διαχείριση από το μνημονιακό ΤΧΣ, το οποίο οδήγησε σε απελευθέρωση μετοχών των τραπεζών αυτών στον ιδιωτικό τομέα, χωρίς να έχει γίνει πριν εξόφληση των κεφαλαίων που παρείχε το Δημόσιο, όπως (π.χ.) έγινε στις ΗΠΑ για τη στήριξη που παρείχε στην κρίση του 2008.

Με δεδομένα όλα τα παραπάνω,

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Έχει μελετηθεί το ενδεχόμενο επαναδραστηριοποίησης της Αγροτικής Τράπεζας με τα στοιχεία υπό ιδιοκτησία του δημοσίου (μετοχές) αλλά και της "ΡQH-ΤΧΣ" μετά από τη λήψη των κατάλληλων αδειών από την Τράπεζα της Ελλάδος; Αν όχι, σκοπεύετε να το κάνετε;
2. Εναλλακτικά, θα μπορούσε να δραστηριοποιηθεί η Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα στον αγροτικό τομέα, μετά από γενναία αύξηση της κεφαλαιακής της βάσης, όπως και του δικτύου καταστημάτων της ή σε συνεργασία με υπάρχουσες τράπεζες για τη δανειοδότηση του πρωτογενούς τομέα και την εξυγίανση των δανείων αγροτών σε καθυστέρηση;
3. Εκτός από τα δάνεια που παρέχουν οι τράπεζες με ίδιους πόρους, ποιο είναι το ποσό των εγγυήσεων που έχει δοθεί για αγροτικά δάνεια είτε από κοινοτικούς πόρους είτε από κρατικούς;

Ο ερωτών Βουλευτής

ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ